

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
KAPITOLA 1	
ÚVOD:	
KONCEPTUÁLNÍ NEJASNOST POLITICKÝCH IDEOLOGIÍ	7
Ideologie či polisologie	11
Kolakowského představa tří přesvědčení	13
Ideologie a duch.....	17
ČÁST I	
PROZÍRAVÝ KONZERVATISMUS	
KAPITOLA 2	
NORMY A RELATIVISMUS.....	23
Konzervatismus, normy a rozum.....	23
Konzervatismus, normy a relativismus.....	28
Rozum, náboženství a mechanismus.....	30
Konzervatismus, demokracie a relativismus	33
KAPITOLA 3	
„POKROK“ A ZMĚNA	39
KAPITOLA 4	
SVOBODA A AUTORITA.....	50
Svoboda, psychologický egoismus a konzervatismus	50
Konzervatismus, autorita a vláda zákona	52
Vládní jurisdikce a svoboda.....	56
Paradox „příliš malé vlády“	58

Svoboda a autorita: rámec prozíravosti.....	60
Svoboda a autorita: britský a americký konzervatismus	62
Moc k donucování a autorita	65

KAPITOLA 5

PROZÍRAVOST A POLITIKA	71
Prozíravost a „dobro“	73
Prozíravost a paternalismus	74
Prozíravost, konzervatismus a náboženství	76
Prozíravost a trestní zákoník.....	78
Záleží na „konzervativní osobnosti“?	81

KAPITOLA 6

BURKOVSKÉ DĚDICTVÍ	84
Radikalizace Burkova konzervatismu.....	84
Konzervativní pojetí „práv“	88
Burke: svoboda, práva a liberální romanticismus	91
Co se konzervativci snaží konzervovat.....	97

KAPITOLA 7

POVAHA VLÁDY	99
Od pragmatické vlády k vládě zásadové.....	99
Autorita, pokrok a návrat k prvním principům.....	102
Konzervatismus a vnitřní život člověka.....	105
Dilema konzervatismu	108

ČÁST II PRÁZDNÝ LIBERALISMUS

KAPITOLA 8

LIBERÁLNÍ TRADICE	115
Autorita, autoritárství a skepticismus.....	115
Etika modu videndi	121
Milovské dědictví	123
Milovská tradice a moderní liberalismus.....	127

KAPITOLA 9

LIBERÁLNÍ MOZAIKA	131
Vymizení odpovědnosti jakožto součásti svobody	131
Sentimentální liberalismus	133
Liberalismus či liberalismy?	136
Právní liberalismus a liberálně-demokratická tradice:	
americké řešení	140
Donucovací liberalismus	145
Liberalismus, spravedlnost a dvojitá ochrana demokracie	147
Liberalismus jako ustrojení mysli	150
Liberalismus jako modernizovaný hédonismus	160
Liberalismus, hédonismus a eleuterománie	163
Prázdnota liberalismu	166

KAPITOLA 10

DISTRIBUTIVNÍ SPRAVEDLNOST	169
Distributivní spravedlnost jako liberální princip	169
Distributivní spravedlnost: soutěž a spolupráce	172
Individualita, individualismus a distributivní spravedlnost	176
Práva a to, co je správné:	
spravedlivé rozdělení nerozdělitelného	181
Distributivní spravedlnost a liberální tradice	
minimálního státu	184

KAPITOLA 11

ROVNOST PŘÍLEŽITOSTI: LIBERÁLNÍ ŠIBOLET	189
Rovnost příležitosti jako spravedlnost	189
Rovnost příležitosti: další výhrady	192
Rovnost příležitosti jako alternativa socialismu	195
Rovnost příležitosti: varování	197

KAPITOLA 12

LIBERÁLNÍ SVOBODA A LIBERÁLNÍ PRÁVA	200
Poznámka k rozepisování definic svobody	
a politické svobody	200
Definice svobody v ideologickém kontextu	203

Politická teorie a metafyzika:	
svoboda a politická svoboda jako oddělené otázky	208
Svoboda jako nezávislost	213
Lidská práva a liberální práva	215

ČÁST III HÉDONISTICKÝ SOCIALISMUS

KAPITOLA 13

CO JE TO SOCIALISMUS?.....	221
Rovnost, majetek a sociální zaopatření.....	225
Socialismus a determinismus.....	230
Socialismus a relativismus.....	232

KAPITOLA 14

SOCIALISMUS A SVOBODA.....	236
Majetek a moc.....	236
Svoboda a výkonnost	239
Majetek a svoboda	242
Svoboda a hédonismus: rozchod s minulostí.....	246
Sociální zaopatření, hédonismus a lidská přirozenost	252

KAPITOLA 15

SOCIALISMUS A MODERNÍ SOCIÁLNÍ STÁT	255
Rizika bratrství.....	260
Paternalismus a ideologie	263
Mravní odpovědnost, svoboda a konzervatismus	264

KAPITOLA 16

SVOBODA V DEMOKRACII	269
Antinomní liberalismus a „nucená racionální svoboda“	269
Meč státní moci jako nástroj ideologické spravedlnosti.....	275
Svoboda a vláda zákona	278
Cíle a prostředky: socialistická rovnost a demokratická svoboda	280

KAPITOLA 17

VLIV MARXISMU NA SOCIALISMUS	284
Marxismus a demokratický socialismus	284
Radikalizace demokratické levice	286
Třídní odpovědnost a nativismus	291
Vede „totalitární pokušení“ k sebevraždě?	295

KAPITOLA 18

NÁVRAT K UTOPIISMU	304
Skeptický gradualismus: Harringtonova předpověď	304
Socialismus jako bezohlednost při výkonu moci	310
Hayekův odkaz	312

ČÁST IV TYRANIE IDEOLOGIE

KAPITOLA 19

ILUZE „KONCE IDEOLOGIE“	323
Debata o „konci ideologie“: dodatečné poznámky	323
Rozdrobení ideologií	326
Může dojít ke sblížení ideologicky různorodých systémů?	329
„Sblížení“ a svoboda industrializovat	332
Vnímání ideologie	334
Sovětská ideologie a „konec ideologie“	339
„Konec dějin“ jako „konec ideologie“	342

KAPITOLA 20

IDEOLOGIE JAKO MOC	348
Poznámka k moci	348
Ideologie, moc a autorita	350
Ideologie a upevnění moci	352
Empirické pojetí ideologického instrumentalismu	357
Leninistické dědictví	362
Stalinistické dědictví: hanebnost systematického klamání	366
Moc, aktivní opatření a instrumentalismus	369
Terorismus, instrumentalismus a moc	377

Totalitní spojka	380
Komunismus jako nejvyšší stadium totalitarismu.....	383

KAPITOLA 21

TVÁŘÍ V TVÁŘ SOVĚTSKÉMU IDEOSYSTÉMU	387
Typologické rozdíly.....	388
Doktrína supervelmoci	391
Ano změně, ne ideologií	393
Syndrom „homosos“	395
Komunismus jako kosmologie	397
Gorbačov: Moc a význam ideologie	399

KAPITOLA 22

PŘÍČINY ZÁPADNÍHO NEPOROZUMĚNÍ.....	410
Filosofické dědictví: odstranění „mysli“ a „řádu“	410
Ideologie a pokrytectví.....	413
Důsledky neprozumění	417

ČÁST V ZÁVĚR

KAPITOLA 23

K DEFINICI IDEOLOGIE	423
Ideologie a jednání	426
Funkční a ne-funkční definice ideologie.....	427
Nová definice a „ismy“	429
Repatriace ideologie	434

DODATEK.....	438
Proč „filosofie politických ideologií“?.....	439

BIBLIOGRAFIE.....	442
-------------------	-----

REJSTŘÍK	446
----------------	-----

O AUTOROVÍ	455
Díla W. J. Stankiewicze	456